

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY

SZKOŁA: Szkoła Podstawowa nr 1 im. Powstańców Śląskich w Mikołowie

PRZEDMIOT: język polski

KLASA: 7

Wymagania edukacyjne to oczekiwane przez nauczyciela osiągnięcia ucznia, niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych, sformułowane w oparciu o realizowany przez nauczyciela program nauczania.

Ocena	
CELUJĄCA	<p>Uczeń opanował 100% wymagań z zakresu podstawowego, jego wiadomości i umiejętności wyczerpują całkowicie wiedzę zawartą w podstawie programowej. Patrzy na problemy całościowo, a jednocześnie ma bardzo szczegółową wiedzę. Kreatywnie, samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania. Proponuje rozwiązania oryginalne. Jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, cechują się dojrzałością myślenia. Nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości. Bierze udział w konkursach (literackich, ortograficznych, teatralnych lub innych); osiąga w nich sukcesy w szkole i poza szkołą. Podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych. Prezentuje wysoki poziom merytoryczny oraz artystyczny.</p>
BARDZO DOBRA	<p>Kształcenie literackie i kulturowe Uczeń: - bezbłędnie rozpoznaje rodzaje literackie: epikę lirykę i dramat w odniesieniu do utworów omawianych w klasie VII, - świadomie posługuje się terminami: komedia, fraszka, sonet, pieśń, ballada, tragedia, umiając wymienić ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich, - bezbłędnie wskazuje elementy dramatu, swobodnie posługując się terminami: akt, scena, didaskalia, monolog, dialog, - rozpoznaje w tekście literackim: symbol oraz alegorię i poprawnie określa ich funkcje, - zna pojęcie komizmu, rozpoznając jego rodzaje w tekstach oraz określa jego funkcje, - samodzielnie określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich, - w swoich poprawnych językowo i komunikatywnych wypowiedziach wykorzystuje interpretację utworów literackich, by odwołać się do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi.</p> <p>Odbiór tekstów kultury Uczeń: - prawidłowo wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego, - poprawnie porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie, - samodzielnie i twórczo interpretuje dzieła sztuki (obraz), - dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, - rozpoznaje wywiad jako gatunek dziennikarski i właściwie określa jego podstawowe cechy, - samodzielnie znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.</p> <p>Kształcenie językowe Uczeń: - rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie, pojmuje wynikające z nich rozbieżności między mową a pismem, - sprawnie rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny, - rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej (tematu słowotwórczego), poprawnie określa rodzaj formantu i właściwie wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom</p>

	<p>pochoďnym, rozpoznaje rodzinę wyrazów, bezbłędnie łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń, zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, poprawnie odróżnia ich typy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje imiesłowowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, - poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje, przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie, - poprawnie odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie. <p>Zróżnicowanie języka</p> <p>Uczeń: - zna typy skrótów i skrótowców i określa ich funkcje w tekście,</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje sposoby wzbogacania słownictwa. <p>Komunikacja językowa i kultura języka</p> <p>Uczeń rozumie, na czym polega grzeczność językowa i zawsze stosuje ją w wypowiedziach.</p> <p>Ortografia i interpunkcja</p> <p>Uczeń: - zazwyczaj wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - w swoich wypowiedziach poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne, - wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych, - zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy i je stosuje. <p>Elementy retoryki</p> <p>Uczeń: - sprawnie gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi,</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezbłędnie redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi, - tworzy poprawną wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami, - rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych, - wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki, - przeprowadza prawidłowe wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego, - zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie. <p>Mówienie i pisanie</p> <p>Uczeń: - tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka i wywiad,</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawnie formułuje pytania do tekstu, - dokonuje właściwej interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów. <p>Samokształcenie</p> <p>Uczeń: - korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich,</p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania, - uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie, - rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania komunikatywnych, poprawnych opinii.
DOBRA	<p>Kształcenie literackie i kulturowe</p> <p>Uczeń: - rozpoznaje rodzaje literackie: epikę lirykę i dramat,</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa główne cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i klasyfikuje czytany utwór pod kątem odpowiedniego rodzaju, - posługuje się terminami: komedia, fraszka, sonet, pieśń, ballada, tragedia, umiejac wymienić ich najważniejsze cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich, - w większości poprawnie wskazuje elementy dramatu, - posługuje się terminami: akt, scena, didaskalia, monolog, dialog, - zazwyczaj rozpoznaje w tekście literackim symbol i poprawnie określa jego funkcje, - zna pojęcie komizmu, rozpoznając jego rodzaje w tekstach oraz określa jego podstawowe funkcje,

- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich,
- w swoich poprawnych językowo i komunikatywnych wypowiedziach wykorzystuje interpretację utworów literackich.

Odbiór tekstów kultury

Uczeń: - wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego,

- porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie,
- w większości samodzielnie interpretuje dzieła sztuki (obraz),
- wskazuje różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową,
- rozpoznaje wywiad jako gatunek dziennikarski i właściwie określa jego podstawowe cechy.

Kształcenie językowe

Uczeń: - rozumie mechanizm powstawania upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych

i utraty dźwięczności w wygłosie,

- wskazuje wyraz podstawowy i wyraz pochodny (w większości przykładów),
- rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej (tematu słowotwórczego), - w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant,
- właściwie wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym,
- rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń,
- zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy,
- rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany (w większości przykładów),
- odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie.

Zróżnicowanie języka

Uczeń stosuje sposoby wzbogacania słownictwa.

Komunikacja językowa i kultura języka

Uczeń rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach.

Ortografia i interpunkcja

Uczeń: - wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych,

- stosuje odpowiednie znaki interpunkcyjne,
- dostrzega różnicę w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych,
- zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych oraz pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy i poprawnie je stosuje.

Elementy retoryki

Uczeń: - gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi,

- tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami,
- stosuje akapity jako spójne całości myślowe w tworzeniu wypowiedzi pisemnych,
- odróżnia przykład od argumentu,
- przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego,
- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, uzasadniając własne zdanie.

Mówienie i pisanie

Uczeń: - tworzy zazwyczaj spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka i wywiad,

- formułuje pytania do tekstu,
- stara się właściwie interpretować głosowo czytane i wygłaszane teksty.

Samokształcenie

Uczeń: - korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich,

- samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania,
- uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie,
- rozwija umiejętność formułowania komunikatywnych, poprawnych opinii.

Kształcenie literackie i kulturowe

Uczeń: - zazwyczaj rozpoznaje rodzaje literackie: epikę lirykę i dramat,

- określa niektóre cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i klasyfikuje czytany

- utwór pod kątem odpowiedniego rodzaju,
- zwykle poprawnie posługuje się terminami: komedia, fraszka, sonet, pieśń, ballada, tragedia, umiając wymienić ich podstawowe cechy,
 - wskazuje elementy dramatu, zna terminy: akt, scena, monolog, dialog,
 - rozpoznaje w tekście literackim symbol,
 - zna pojęcie komizmu,
 - z pomocą nauczyciela określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich,
 - w swoich wypowiedziach wykorzystuje interpretację utworów literackich.

Odbiór tekstów kultury

- Uczeń: - w większości przypadków poprawnie wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego,
- stara się samodzielnie interpretować dzieła sztuki (obraz),
 - dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową,
 - zazwyczaj rozpoznaje wywiad jako gatunek dziennikarski.

Kształcenie językowe

- Uczeń; - zna pojęcia: upodobnienia fonetyczne, uproszczenia grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie,

- rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny,
- zna pojęcie podstawy słowotwórczej (tematu słowotwórczego),
- w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant , rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń (łatwe przykłady),
- zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, - rozpoznaje imiesłowy, - poprawnie odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie (niekiedy z pomocą nauczyciela).

Zróżnicowanie języka

- Uczeń stosuje sposoby wzbogacania słownictwa.

Komunikacja językowa i kultura języka

- Uczeń rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stara się ją stosować w wypowiedziach.

Ortografia i interpunkcja

- Uczeń: - stara się wykorzystywać wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych,
- zazwyczaj stosuje odpowiednie znaki interpunkcyjne,
 - zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy i je stosuje.

Elementy retoryki

- Uczeń: - gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi,
- tworzy wypowiedź, zazwyczaj stosuje odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję,
 - stosuje akapity w tworzeniu wypowiedzi pisemnych,
 - zna pojęcia: przykład i argument,
 - zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, przedstawia własne zdanie.

Mówienie i pisanie

- Uczeń: - tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka i wywiad,
- formułuje pytania do tekstu,
 - próbuje dokonać właściwej interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów.

Samokształcenie

- Uczeń: - korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich,
- samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania,
 - uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie,
 - rozwija umiejętność formułowania komunikatywnych, poprawnych opinii.

Kształcenie literackie i kulturowe

- Uczeń z pomocą nauczyciela: - rozpoznaje rodzaje literackie: epikę lirykę i dramat,
- klasyfikuje czytany utwór w odniesieniu do odpowiedniego rodzaju,
 - wskazuje elementy dramatu,
 - rozpoznaje w tekście literackim symbol,

DOPUSZCZAJĄCA	<p>- w swoich wypowiedziach wykorzystuje interpretację utworów literackich.</p> <p>Odbiór tekstów kultury Uczeń: - wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje fragmenty tekstów, - z pomocą nauczyciela interpretuje dzieła sztuki (obraz), - dostrzega niektóre różnice między literaturą piękną a literaturą naukową.</p> <p>Kształcenie językowe Uczeń: - rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny, - w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant (łatwe przykłady) , - rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, - zna zasady tworzenia wyrazów złożonych.</p> <p>Zróżnicowanie języka Uczeń dostrzega zróżnicowanie słownictwa.</p> <p>Komunikacja językowa i kultura języka Uczeń rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stara się ją stosować w wypowiedziach.</p> <p>Ortografia i interpunkcja Uczeń stara się stosować odpowiednie znaki interpunkcyjne i przy pomocy nauczyciela dokonuje poprawy błędów.</p> <p>Elementy retoryki Uczeń: - przy pomocy nauczyciela gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, - tworzy wypowiedź, stara się stosować odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję, - prezentuje własne zdanie na dany temat.</p> <p>Mówienie i pisanie Uczeń: - tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka i wywiad, korzysta ze wskazówek nauczyciela - formułuje pytania do tekstu, - dokonuje interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów, choć nie zawsze poprawnie. Samokształcenie Uczeń: - korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich, - uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie, - samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania, - rozwija umiejętność formułowania komunikatywnych, poprawnych opinii.</p>
NIEDOSTATECZNA	<p>Kształcenie literackie i kulturowe Uczeń: - nie rozpoznaje rodzajów literackich: epiki liryki i dramatu, - nie potrafi zakwalifikować czytanego utworu do odpowiedniego rodzaju, - błędnie wskazuje elementy dramatu, - nie rozpoznaje w tekście literackim symbolu, - w swoich wypowiedziach nie wykorzystuje interpretacji utworów literackich.</p> <p>Odbiór tekstów kultury Uczeń: - nie odnajduje w tekście potrzebnych informacji oraz nie cytuje odpowiednich fragmentów tekstu, - nawet z pomocą nauczyciela nie interpretuje dzieła sztuki (obrazu), - nie dostrzega różnic między literaturą piękną a literaturą naukową.</p> <p>Kształcenie językowe Uczeń: - nie rozpoznaje wyrazu podstawowego i wyrazu pochodnego, - w wyrazie pochodnym nie wskazuje tematu słowotwórczego i formantu, - nie rozpoznaje rodziny wyrazów, - nie łączy wyrazów pokrewnych, - nie zna zasad tworzenia wyrazów złożonych.</p> <p>Zróżnicowanie języka Uczeń nie dostrzega zróżnicowania słownictwa.</p> <p>Komunikacja językowa i kultura języka Uczeń rozumie, na czym polega grzeczność językowa, ale nie stosuje jej w wypowiedziach.</p> <p>Ortografia i interpunkcja Nie stosuje odpowiednich znaków interpunkcyjnych.</p> <p>Elementy retoryki</p>

Uczeń: - nawet przy pomocy nauczyciela nie gromadzi i nie porządkuje materiału rzeczowego potrzebnego do tworzenia wypowiedzi,
- nie tworzy poprawnych wypowiedzi,
- nie stosuje odpowiedniej dla danej formy gatunkowej kompozycji,
- nie prezentuje własnego zdania na dany temat.

Mówienie i pisanie

Uczeń: - nie tworzy spójnych wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka i wywiad

- błędnie formułuje pytania do tekstu,
- nie dokonuje interpretacji głosowej tekstów.

Samokształcenie

Uczeń: - nie korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich,

- nie uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie,
- nie rozwija umiejętności formułowania komunikatywnych, poprawnych opinii.